

Cyfenw
Enw(au) cyntaf

Rhif y Ganolfan

Rhif yr Ymgeisydd
0

TGAU

3310N10-1

A24-3310N10-1

DYDD MAWRTH, 5 TACHWEDD 2024 – BORE

**MATHEMATEG – RHIFEDD
UNED 1: HEB GYFRIFIANNELL
HAEN SYLFAENOL**

1 awr 30 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Ni allwch chi ddefnyddio cyfrifiannell yn yr arholiad hwn. Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Gallwch chi ddefnyddio pensil ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen ychwanegol yng nghefn y llyfryn, gan wneud yn siŵr eich bod chi'n rhoi'r rhif cywir ar bob cwestiwn.

Cymerwch π fel 3.14.

I'r Arholwr yn Unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	10	
2.	11	
3.	10	
4.	8	
5.	10	
6.	12	
7.	4	
Cyfanswm	65	

3310N101
01

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech chi roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn i chi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

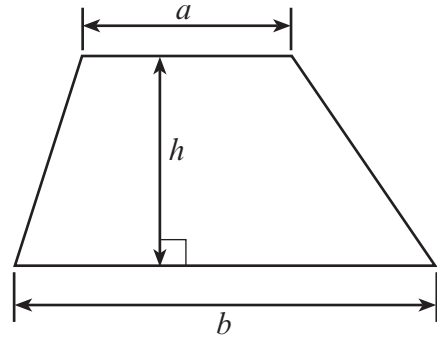
Yng nghwestiwn **2(a)**, bydd yr asesu'n ystyried ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb ieithyddol a mathemategol yn ysgrifennu.

NOV243310N10101

Rhestr Fformiwlâu – Haen Sylfaenol

$$\text{Arwynebedd trapesiwm} = \frac{1}{2}(a + b)h$$

TUDALEN WAG

**PEIDIWCH AG YSGRIFENNU
AR Y DUDALEN HON**

3310N101
03

03

1. Mae Sharon wedi cael swydd newydd ym Mharc Margam.

- (a) Ar brynhawn dydd Sadwrn, mae Sharon yn cynnal arolwg. Mae hi'n gofyn i ymwelwyr sy'n gadael Parc Margam ddewis eu hoff weithgaredd. Mae Sharon yn dangos y gweithgareddau a rhai o'i chanlyniadau yn y siart marciau rhifo (*tally chart*) isod.

Gweithgaredd	Marciau rhifo	Amllder
Antur yn y coed		
Reid trên y parc		
Taith drwy'r castell		
Beicio mynydd		
Lle chwarae		

Yna, mae Sharon yn sylweddoli nad yw hi wedi cofnodi atebion y 9 ymwelydd olaf. O'r ymwelwyr hyn:

- mae 3 ymwelydd wedi dewis antur yn y coed
- mae 3 ymwelydd wedi dewis taith drwy'r castell
- mae 3 ymwelydd wedi dewis beicio mynydd.

(i) Mae Sharon yn dweud:

"Yr hoff weithgaredd modd (*modal favourite activity*) yn y parc yw'r Lle chwarae."

Cwblhewch y marciau rhifo a'r amlderau yn y siart marciau rhifo uchod i benderfynu ydy Sharon yn gywir.

Ydy Sharon yn gywir?
Rhowch reswm dros eich ateb.

[3]

Ydy

Nac ydy

.....

.....

.....

.....

(ii) Faint yw cyfanswm yr ymwelwyr sydd wedi cymryd rhan yn yr arolwg? [1]

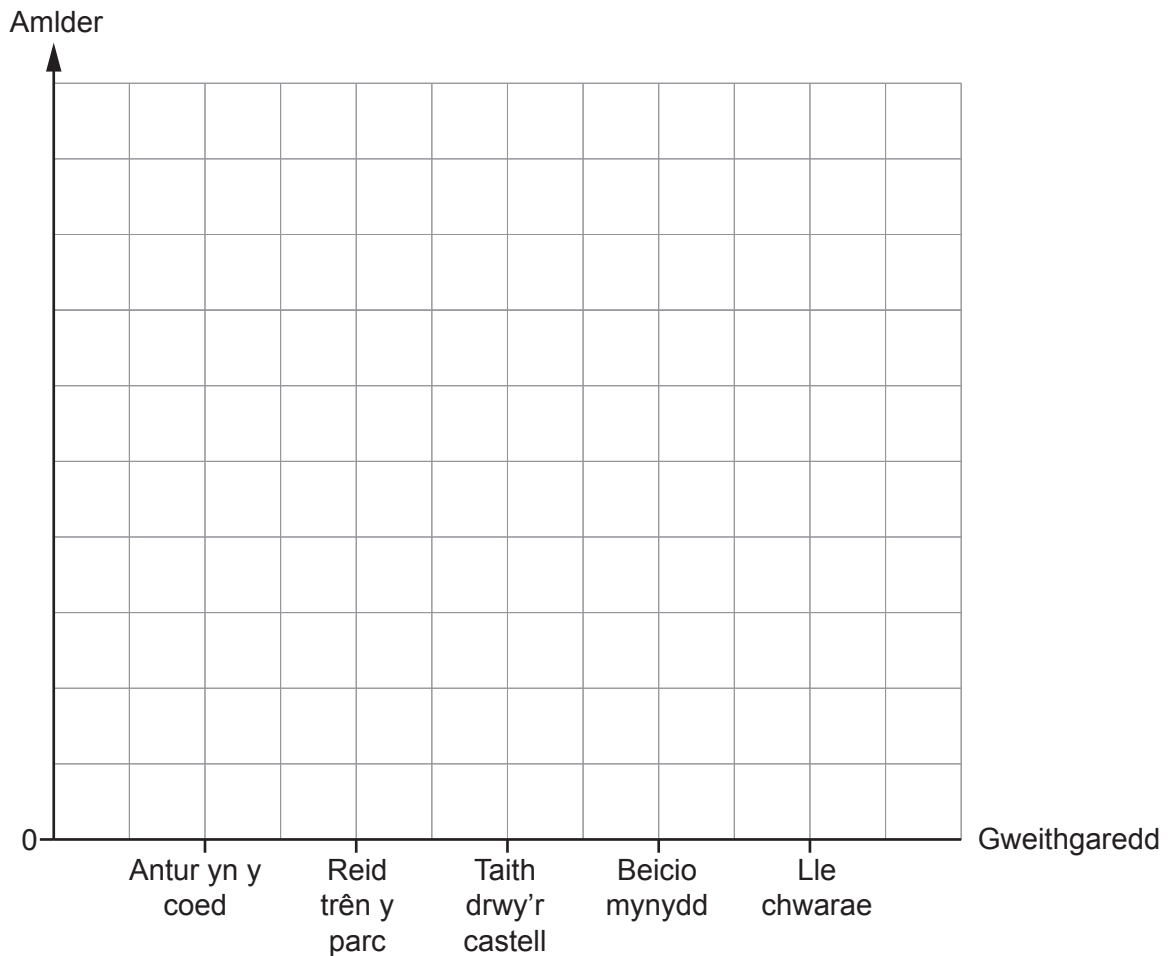
.....

.....

(iii) Mae Sharon yn arddangos ei chanfyddiadau (*findings*) mewn diagram llinell fertigol. Mae hi'n dangos y diagram hwn i aelodau staff eraill mewn cyfarfod misol.

Lluniadwch ddiagram **llinell fertigol** Sharon.

[3]

(iv) Cwblhewch y gosodiad isod:

[1]

'Mae nifer yr ymwelwyr sydd wedi dewis y Lle chwarae yn gwaith cymaint â'r nifer sydd wedi dewis Reid trên y parc.'

.....

- (v) Yn y cyfarfod misol, mae Sharon yn edrych ar ganlyniadau ei harolwg ar y prynhawn dydd Sadwrn ac yn dweud:

"Y mis hwn, dydy Reid trê'n y parc ddim yn gwneud yn dda iawn o gymharu â'r Lle chwarae."

Rhowch un rheswm pam efallai **nad** yw hyn yn gywir.

[1]

- (b) Mae Sharon wedi edrych ar ragolygon y tywydd am yr wythnos nesaf. Mae'r rhagolygon yn dangos y bydd hi'n bwrw glaw ar 5 allan o'r 7 diwrnod. Mae un diwrnod o'r wythnos nesaf yn cael ei ddewis ar hap.

Pa un o'r canlynol yw'r disgrifiad gorau o'r siawns y bydd hi'n bwrw glaw ar y diwrnod hwnnw?

Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

[1]

amhosibl

annhebygol

siawns deg

tebygol

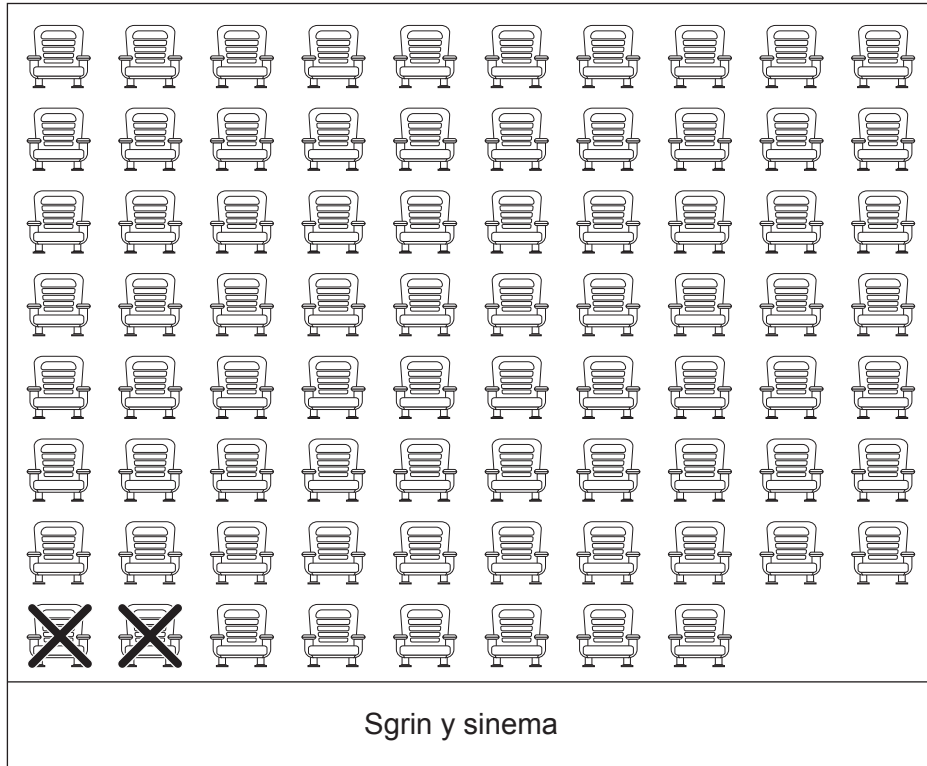
sicr

- (b) Mae cod yn rhoi safle pob sedd yn y sinema, er enghraifft sedd E5.
Mae pob rhes o seddi wedi'i labelu â llythyren, A, B, C, D, E, F, G a H.
Mae pob rhes yn dechrau gyda sedd rhif 1.
Mae seddi A1 ac A2 wedi cael eu bwcio yn barod.
Mae'r croesau ar y diagram yn dangos hyn.

Mae Kiera yn bwcio seddi G9 a G10 iddi hi a'i ffrind.
Lluniadwch groes ar bob un o'r 2 sedd hyn ar y diagram isod.

[1]

3. (a) Magic Johnson yw un o'r chwaraewyr pêl-fasged gorau erioed.

- Dechreuodd chwarae i'r LA Lakers am y tro cyntaf yn 1979.
- Ei daldra yw 206 cm.
- Ei gyflog yn 1989 oedd \$3 142 000.

(i) Sawl blwyddyn yn ôl dechreuodd Magic Johnson chwarae i'r LA Lakers am y tro cyntaf? [1]

.....

.....

.....

.....

(ii) Beth yw taldra Magic Johnson mewn metrau? [1]

.....

.....

(iii) Ysgrifennwch ei gyflog, \$3 142 000, mewn geiriau. [1]

.....

.....

.....

(b) Pa un o'r canlynol yw'r disgrifiad gorau o siâp pêl-fasged?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

Sffêr

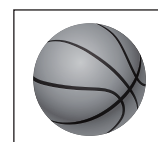
Silindr

Ciwboid

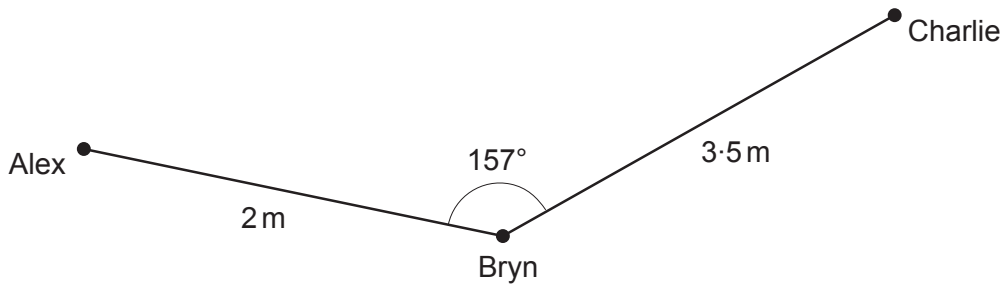
Côn

Ciwb

[1]

(ch) Mae'r diagram isod yn cynrychioli safleoedd tri chwaraewr ar gwrth pêl-fasged.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

- (i) Mae Bryn yn wynebu Alex.
Yna, mae Bryn yn troi'n glocwedd i wynebu Charlie.

Mae Charlie yn meddwl bod Bryn wedi troi drwy ongl lem.
Ydych chi'n cytuno?
Rhowch reswm dros eich ateb.

[1]

Ydw Nac ydw

- (ii) Yn y lle gwag isod, cwblhewch **luniad manwl gywir wrth raddfa** i ddangos safle Charlie.

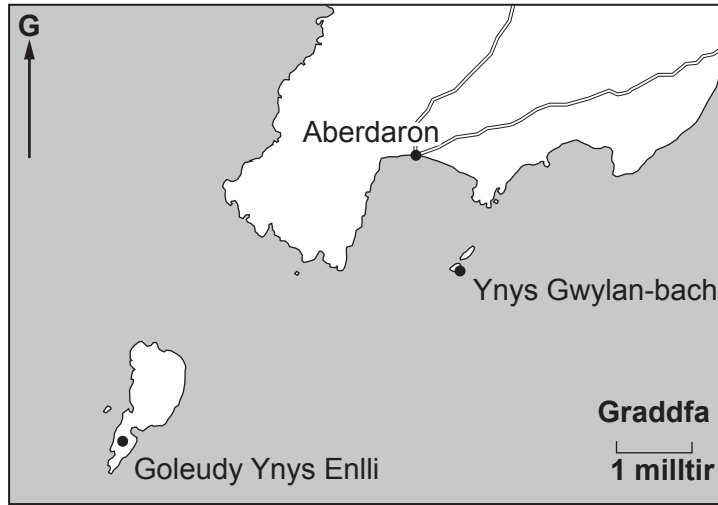
Mae safleoedd Alex a Bryn wedi'u dangos.

Defnyddiwch y raddfa: 1 cm yn cynrychioli 0.5 m.

[2]

4. (a) Mae'r map isod yn dangos rhan o'r morlin (*coastline*) a rhai ynnysoedd oddi ar arfordir Gwynedd.

(i) Ysgrifennwch beth yw cyfeiriant Aberdaron oddi wrth Goleudy Ynys Enlli. [1]

..... °

(ii) Ysgrifennwch beth yw cyfeiriant Goleudy Ynys Enlli oddi wrth Ynys Gwylan-bach. [1]

..... °

(iii) Mae Huw yn gallu gweld Goleudy Ynys Enlli o Ynys Gwylan-bach. Pa mor bell yw'r Goleudy o Ynys Gwylan-bach? Rhowch eich ateb mewn **cilometrau**. Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo. [2]

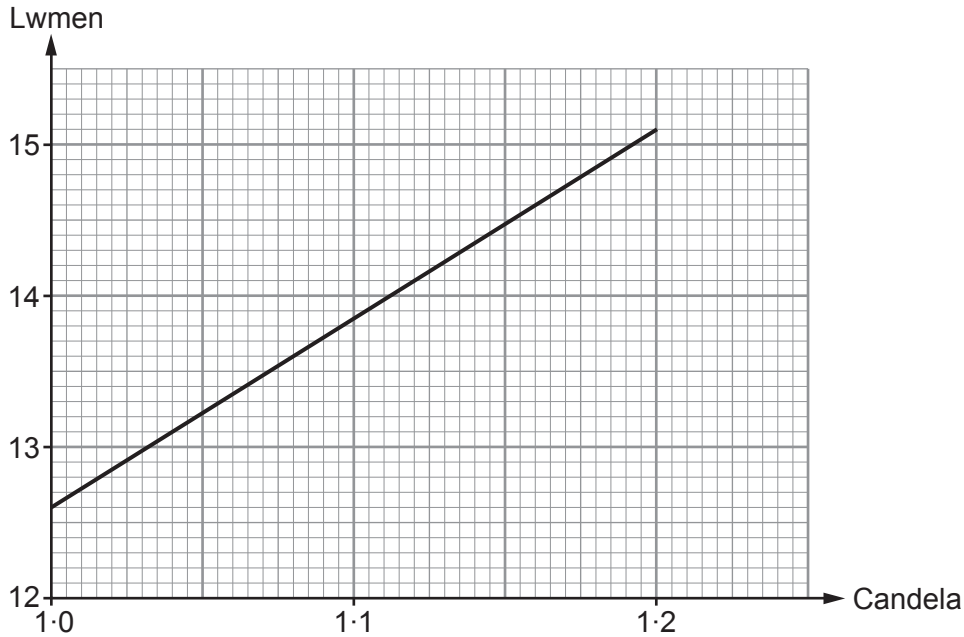
.....
.....
.....
.....

- (b) Mae'r candela a'r lwmen yn unedau sy'n gallu cael eu defnyddio i fesur arddwysedd golau (*light intensity*).

Mae graff trawsnewid wedi'i ddangos isod.

Gallwch chi ddefnyddio'r graff hwn i wneud trawsnewidiadau bras (*approximate conversions*) rhwng candela a lwmen ar gyfer math penodol o olau.

Ar gyfer y math hwn o olau, cwblhewch bob un o'r gosodiadau canlynol.

- (i) Mae 1.15 candela yn hafal, yn fras (*approximately*), i lwmen. [1]
- (ii) Mae 13.5 lwmen yn hafal, yn fras, i candela. [1]
- (c) Arddwysedd y golau o Goleudy Ynys Enlli, yn fras, yw 52 000 candela.
Arddwysedd y golau o Goleudy Pen-caer yn Sir Benfro, yn fras, yw 1 000 000 candela.

Drwy amcangyfrif, cwblhewch y gosodiad canlynol.

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo. [2]

'Mae arddwysedd y golau o Goleudy Pen-caer yn gwaith cymaint,
yn fras, ag arddwysedd y golau o Goleudy Ynys Enlli.'

.....

.....

.....

.....

5. Mae Maria yn gwneud ac yn gwerthu dognau (*portions*) unigol o salad.

(a) Mae'r tomatos sydd eu hangen ar Maria i wneud 5 dogn o salad yn costio £1.75. Cyfrifwch gost y tomatos sydd eu hangen ar Maria i wneud 40 dogn o'r salad hwn.

[3]

.....
.....
.....
.....
.....

(b) Mae Maria yn gwneud dresin salad (*salad dressing*) o olew a finegr. Mae hi'n defnyddio olew a finegr yn ôl y gymhareb 3 : 1. Mae Maria yn gwneud 280 ml o'r dresin salad. Cyfrifwch faint o olew a faint o finegr sydd yn y dresin salad.

[3]

.....
.....
.....
.....
.....

Olew ml

Finegr ml

(c) Mae'n costio £24 i Maria i wneud 40 dogn o salad. Mae hi'n gwerthu'r holl ddogneau hyn o salad am 90c yr un.

Cyfrifwch yr elw **canrannol** mae Maria yn ei wneud.

[4]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. (a) Mae Canolfan Arddio Charlton yn gwerthu potiau planhigion a soseri (*saucers*).

40c

25c

Yn y ganolfan arddio, mae Enid yn prynu dwywaith cymaint o'r potiau planhigion ag y mae'n ei brynu o'r soseri.

Mae pot planhigion yn costio 40c.

Mae soser yn costio 25c.

Mae hi'n gwario £10.50 ar brynu'r potiau planhigion a'r soseri hyn.

Cyfrifwch faint mae Enid yn ei wario ar brynu'r **soseri**.

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

Mae Enid yn gwario £ ar brynu'r **soseri**

(b) Mae Canolfan Arddio Charlton yn gwerthu pecynnau o hadau blodau gwyllt.

Blodau Gwenyn
Pecyn 1g o hadau
£2.49

Blodau Cae Yd
Pecyn 5g o hadau
£15

Blodau Gloynnod Byw
Pecyn 3g o hadau
£7.20

Pa un o'r 3 pecyn gwahanol o hadau sy'n cynnig y gwerth gorau am arian?

Blodau Gwenyn

Blodau Cae Yd

Blodau Gloynnod Byw

Rhaid i chi ddangos eich holl waith cyfrifo.

[4]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

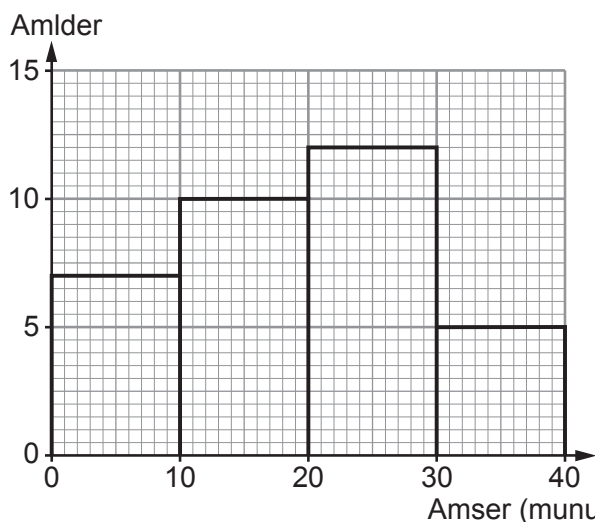
7. Mae Miss Hughes yn gofyn i'w dosbarth o ddisgyblion Blwyddyn 9 a'i dosbarth o ddisgyblion Blwyddyn 10 faint o funudau gwnaeth pob un ohonyn nhw eu treulio ar eu gwaith cartref mathemateg y penwythnos diwethaf.

Mae'r diagramau amllder isod yn dangos y canlyniadau.

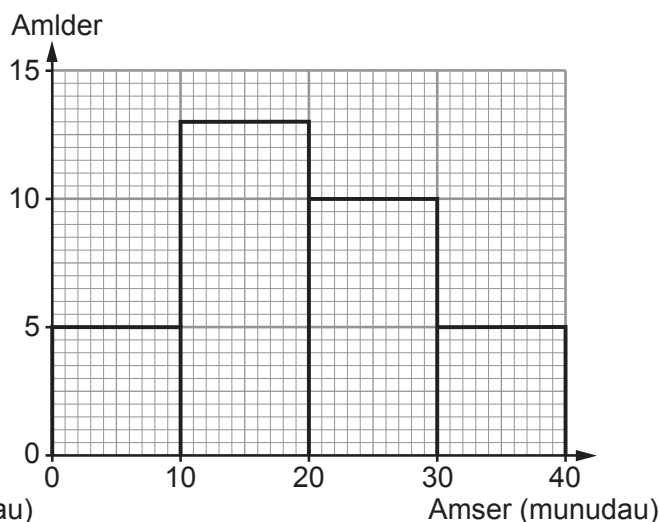
Dyma'r grwpiau sy'n cael eu defnyddio:

$$0 \leq \text{amser} < 10, \quad 10 \leq \text{amser} < 20, \quad 20 \leq \text{amser} < 30 \quad \text{a} \quad 30 \leq \text{amser} < 40.$$

Blwyddyn 9

Blwyddyn 10

- (a) Beth yw grŵp modd (*modal group*) amserau'r disgyblion Blwyddyn 9? [1]

.....

- (b) Faint o'r disgyblion Blwyddyn 10 wnaeth dreulio 20 munud neu fwy ar eu gwaith cartref mathemateg y penwythnos diwethaf? [1]

.....

- (c) Oedd unrhyw ddisgybl Blwyddyn 10 wedi treulio **dim** amser ar eu gwaith cartref mathemateg y penwythnos diwethaf?

Oedd

Nac oedd

Ddim yn gallu dweud

Rhaid i chi roi rheswm dros eich ateb.

[1]

.....

.....

.....

.....

(ch) Mae Delyth yn cyfrifo'r canlynol:

- ffracsiwn y disgyblion Blwyddyn 9 wnaeth dreulio rhwng 30 a 40 munud ar eu gwaith cartref
- ffracsiwn y disgyblion Blwyddyn 10 wnaeth dreulio rhwng 30 a 40 munud ar eu gwaith cartref.

Mae Delyth yn dweud,

"Mae'r ffracsiynau hyn yn union yr un peth (*exactly the same*)."

Ydy Delyth yn gywir?

Ydy

Nac ydy

Rhaid i chi roi rheswm dros eich ateb.

[1]

.....

.....

.....

DIWEDD Y PAPUR

